

Ware Christelijke Religie

Hoofdstuk 13

HET HEILIG AVONDMAAL

Inhoud:

698. *Zonder kennis van de overeenstemmingen van de natuurlijke met de geestelijke dingen kan niemand de nutten en vruchten van het Heilig Avondmaal weten.*
702. *Indien de overeenstemmingen bekend zijn, weet men, wat onder het Vlees en het Bloed van de Heer verstaan wordt, en dat hetzelfde verstaan wordt onder het Brood en de Wijn, namelijk dat onder het Vlees van de Heer en onder het Brood, het Goddelijk Goede van Zijn Liefde wordt verstaan, alsmede al het goede van de naastenliefde; en onder het Bloed van de Heer en onder de Wijn het Goddelijk Ware van Zijn Wijsheid, alsmede al het ware van het geloof; en onder het eten de toe-eigening.*
711. *Vanuit deze dingen, indien zij verstaan zijn, kan begrepen worden dat het Heilig Avondmaal universeel en afzonderlijk alle dingen van de Kerk en alle dingen van de hemel bevat.*
716. *In het Heilig Avondmaal is de Heer in volheid, en Zijn Verlossing in volheid.*
719. *De Heer is tegenwoordig bij diegenen, die waardig tot het Heilig Avondmaal naderen, en opent voor hen de hemel, en Hij is ook tegenwoordig bij hen, die onwaardig naderen, maar voor hen opent Hij de hemel niet.*
Zoals dus de Doop de inleiding is in de Kerk, evenzo is het Heilig Avondmaal de inleiding in de hemel.
722. *Diegenen naderen waardig tot het Heilig Avondmaal, die in het geloof in de Heer zijn, en in de naastenliefde jegens de naaste, dus degenen die wederverwekt zijn.*
725. *Zij die waardig tot het Heilig Avondmaal naderen, zijn in de Heer en de Heer in hen; bijgevolg geschiedt door het Heilig Avondmaal de verbinding met de Heer.*
728. *Het Heilig Avondmaal is voor hen, die waardig naderen, als een bezegeling en een zegel, dat zij zonen Gods zijn.*
731. *Gedenkwaardigheid: de eeuwige vreugde en de eeuwige gelukzaligheid.*

Hoofdstuk 13 – HET HEILIG AVONDMAAL

Zonder kennis van de overeenstemmingen van de natuurlijke met de geestelijke dingen kan niemand de nutten en vruchten van het Heilig Avondmaal weten.

698. Dit is gedeeltelijk reeds in het hoofdstuk over de Doop verklaard.

Daar werd aangetoond, dat men zonder de erkenning van de geestelijke zin van het Woord niet weten kan, wat de twee sacramenten: de Doop en het Heilig Avondmaal, bevatten en bewerken, (men zie nrs. 667 tot 669).

Hier wordt gezegd, ‘zonder kennis van de overeenstemmingen van de natuurlijke met de geestelijke dingen’, wat hetzelfde is, want de natuurlijke zin van het Woord wordt in de hemel door overeenstemmingen in de geestelijke zin veranderd.

Vandaar komt het, dat deze twee zinnen wederkerig met elkaar overeenstemmen.

Wie dus de overeenstemmingen kent, kan de geestelijke zin kennen.

Wat en van welke aard echter de overeenstemmingen zijn, kan men zien in het hoofdstuk over ‘de Heilige Schrift’ van begin tot einde, en ook in ‘de Verklaring van de Decaloog’ van het eerste gebod tot het laatste, en in het bijzonder in het werk ‘de Onthulde Openbaring’.

699. Welk waar christen erkent niet, dat deze twee sacramenten heilig zijn, ja zelfs dat zij de heiligste dingen van de eredienst in het christendom zijn? Wie weet echter, waarin die heiligheid bestaat of vanwaar die komt? Uit de instelling van het Heilig Avondmaal weet men naar de natuurlijke zin niets anders dan dat het vlees van Christus te eten en Zijn bloed te drinken, hiervoor het brood en de wijn staan.

Wie kan vandaar anders denken, dan dat het alleen heilig is vanwege de oorzaak dat het vanuit de Heer geboden werd.

Daarom hebben de scherpzinnigste mensen van de Kerk geleerd, dat het een sacrament wordt, wanneer het Woord zich bij dit element voegt.

Maar aangezien deze oorsprong van de heiligheid daarvan niet in het verstand valt en ook niet in de elementen of symbolen daarvan verschijnt, maar alleen in het geheugen, gaan sommigen naar het Heilig Avondmaal uit het vertrouwen, dat daardoor de zonden vergeven worden, sommigen omdat zij geloven dat het heilig, en anderen omdat dit het geloof versterkt en zo dus het heil bevordert.

Maar diegenen die daar lichtvaardig over denken, gaan er alleen geregeld heen vanuit aangenomen gewoonte in hun jeugd; en sommigen laten het na, omdat zij er niets van rede in zien.

De goddelozen keren er zich echter van af en zeggen bij zichzelf: ‘Wat is dit anders dan een ceremonie, waarop door de geestelijkheid de stempel van de heiligheid is gedrukt, want wat is daar anders dan brood en wijn; en wat is het anders dan een verzinsel, dat het lichaam van Christus dat aan het kruis hing en dat Zijn bloed, dat toen vergoten werd, tegelijk met het brood en de wijn aan de communicanten wordt uitgedeeld?’ En dergelijke dingen meer.

700. Dergelijke voorstellingen over dit allerheiligste sacrament worden heden ten dage in het gehele christendom gekoesterd, enig en alleen omdat zij samenvallen met de letterlijke zin van het Woord, en de geestelijke zin, waarin alleen de vrucht van het nut van het Heilig Avondmaal in haar waarheid gezien wordt, tot nu toe verborgen lag en niet eerder dan heden onthuld werd.

Dat deze zin thans voor het eerst onthuld is, komt omdat tot nu toe het christendom niet anders bestond dan slechts in naam en bij enkelen slechts in een schaduw daarvan; want men heeft zich tot dusver niet rechtstreeks tot de Zaligmaker Zelf als de enige God, in wie de Goddelijke Drievuldigheid is, gewend en Hem vereerd, maar alleen op bemiddelende wijze, hetgeen niet is zich tot Hem wenden en Hem vereren, maar slechts Hem eren als de oorzaak ter wille waarvan de mens

de zaligheid zal smaken, hetgeen niet de wezenlijke oorzaak is, maar de bemiddelende oorzaak, die beneden en buiten de werkelijke oorzaak ligt.

Daar echter thans voor het eerst het christendom zelf begint te ontstaan en de Nieuwe Kerk, die onder het Nieuwe Jeruzalem in de Openbaring wordt bedoeld, en die thans uit de Heer wordt ingesteld, waarin God de Vader, Zoon en Heilige Geest als één, omdat zij één zijn in Persoon, worden erkend, heeft het de Heer behaagd, de geestelijke zin te openbaren, opdat deze kerk in het nut en de vrucht zelf van de sacramenten: Doop en Heilig Avondmaal, mag binnentreden.

Dit geschiedt, wanneer men met de ogen van zijn geest, dat wil zeggen, met zijn verstand, de heiligheid ziet, die daarin verborgen ligt, en deze op zichzelf toepast met de middelen, die de Heer in Zijn Woord geleerd heeft.

701. De heiligheid van het sacrament, waarover hier gehandeld wordt, kan zonder de opening van de geestelijke zin van het Woord, of wat hetzelfde is, zonder de openbaring van de overeenstemmingen van de natuurlijke met de geestelijke dingen, niet méér innerlijk erkend worden dan een verborgen schat in het veld, dat voor niet meer dan een gewoon veld wordt aangezien.

Wanneer echter wordt ontdekt dat in dit veld een schat ligt, dan wordt dit veld hoog aangeslagen, en de koper eigent zich dan de rijkdom daarvan toe, en zoveel te meer, wanneer erkend wordt, dat daarin een schat ligt die kostbaarder is dan alle goud.

Zonder de geestelijke zin is dit sacrament als een gesloten huis, vol sieraden en schatkamers, waaraan men voorbijgaat als aan elk ander huis in de straat.

Daar het echter door de geestelijkheid ten aanzien van de muren van marmer is gebouwd en ten aanzien van het dak met plaatgoud overtrokken, wordt de blik van de voorbijgangers daarop gevestigd om het te beschouwen, te prijzen en te waarderen.

Anders wordt het, wanneer dat huis geopend is, en eenieder gelegenheid wordt gegeven het binnen te gaan en de beheerder daaruit aan sommigen uitleent, aan anderen daaruit als geschenk geeft, eenieder naar zijn waardigheid.

Er wordt gezegd ‘als geschenk daaruit’, want de kostbaarheden die zich daar bevinden, zijn onuitputtelijk en worden voortdurend aangevuld.

Zo is het ook gesteld met het Woord ten aanzien van de geestelijke dingen ervan en met de sacramenten ten aanzien van de hemelse dingen ervan.

Het sacrament waarover hier gehandeld wordt, verschijnt zonder de openbaring van de heiligheid ervan, welke daarin verborgen ligt, als rivierzand waarin onzichtbare goudkorrels in grote hoeveelheid voorkomen.

Wanneer het echter geopenbaard is, dan is het als het daaruit verzamelde en gesmolten goud, dat tot schone vormen is bewerkt.

Dit sacrament is, wanneer de heiligheid ervan niet ontsloten is en gezien wordt, zoals een kistje of een schrijn uit beuken- of populierenhout, waarin diamanten, robijnen en tal van andere kostbare stenen in vakjes gerangschikt liggen.

Wie waardeert dit kistje en deze schrijn niet, wanneer hij weet, dat daarbinnen zulke dingen liggen, en nog meer wanneer hij ze ziet en ook wanneer ze om niet worden uitgedeeld? Dit sacrament is, zonder de openbaring van de overeenstemmingen ervan met de hemel, en zolang dus de hemelse dingen waarmee het overeenstemt niet zichtbaar zijn, als een engel die in de wereld in gewone kleding verschijnt, en die alleen naar zijn kleding geëerd wordt.

Geheel anders is het gesteld wanneer men weet dat het een engel is, en wanneer men de engelentaal uit zijn mond hoort, en wonderlijke dingen in zijn daden ziet.

Van welke aard de heiligheid is die alleen gepredikt wordt, en van welke aard de aanschouwde heiligheid is, mag verduidelijkt worden door het volgende voorbeeld dat in de geestelijke wereld gezien en gehoord werd.

Er werd een brief, die door Paulus tijdens zijn reizen in de wereld geschreven, maar niet bekend gemaakt was, voorgelezen zonder dat iemand wist dat deze van Paulus was.

Eerst werd deze brief door de toehoorders gering geschat, maar toen men ontdekte dat het een van de paulinische brieven was, werd die met vreugde ontvangen, en alle en elk van de dingen daarin aanbeden.

Hieruit blijkt duidelijk, dat alleen maar de prediking van de heiligheid van het Woord en van de sacramenten, wanneer zij door de leiders van de geestelijkheid wordt gedaan, weliswaar een stempel van heiligheid geeft, maar dat het anders gesteld is, wanneer de heiligheid zelf onthuld en zichtbaar voor de ogen wordt gesteld, en dit vindt plaats door de openbaring van de geestelijke zin.

Door deze zin wordt de uitwendige heiligheid innerlijk, en de prediking daarvan wordt de erkenning ervan. Evenzo is het gesteld met de heiligheid van het sacrament van het Avondmaal.

Indien de overeenstemmingen bekend zijn, weet men wat onder het vlees en het bloed van de Heer verstaan wordt, en dat hetzelfde verstaan wordt onder het brood en de wijn, namelijk, dat onder het vlees van de Heer en onder het brood het Goddelijk Goede van Zijn Liefde wordt verstaan, alsmede al het goede van de naastenliefde; en onder het bloed van de Heer en onder de wijn het Goddelijk Ware van Zijn Wijsheid, alsmede al het ware van het geloof; en het eten betekent de toe-eigening.

702. Aangezien heden ten dage de geestelijke zin van het Woord onthuld is, en daarmee tevens de overeenstemmingen, omdat deze bemiddelen, zullen alleen plaatsen uit het Woord worden aangevoerd, waaruit men duidelijk kan zien, wat onder het vlees en het bloed en onder het brood en de wijn in het Heilig Avondmaal wordt verstaan.

Maar daaraan dient de inzetting zelf van dit sacrament uit de Heer vooraf te gaan, alsmede Zijn leer over Zijn vlees en Zijn bloed, en over het brood en de wijn.

703. De inzetting van het Heilig Avondmaal uit de Heer: ‘Jezus hield het Pascha met de discipelen, en toen de avond gekomen was, zat Hij met hen aan; en als zij aten, nam Jezus het brood, en gezegend hebbende, brak Hij het en gaf het de discipelen, en zei: Neemt, eet, dat is Mijn Lichaam.

En de drinkbeker nemende en gedankt hebbende, gaf Hij hun die, zeggende: Drinkt allen daaruit; dit is Mijn Bloed, dat van het Nieuwe Testament, dat voor velen vergoten wordt’, (Mattheüs 26:26,27,28; Marcus 14:22,23,24; Lucas 22:19,20).

De Leer van de Heer over Zijn Vlees en Zijn Bloed, en over het Brood en de Wijn: ‘Werkt niet voor de spijs die vergaat, maar de spijs die blijft tot in het eeuwige, welke de Zoon des Mensen ulieden geven zal.

Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, Mozes heeft u niet gegeven het brood uit de hemel.

Want het Brood van God is Hij, die van de hemel neerdaalt en die aan de wereld het leven geeft.

Ik ben het Brood des levens; die tot Mij komt, zal niet hongeren en die in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten.

Ik ben het Brood, dat van de hemel neerdaalt.

Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: die in Mij gelooft, heeft het eeuwige leven: Ik ben het Brood des levens.

Uw vaders hebben het manna gegeten in de woestijn en zij zijn gestorven.

Dit is het Brood dat uit de hemel neerdaalt, opdat, wie daarvan eet, zal leven en niet zal sterven.

Ik ben het levende Brood, dat uit de hemel neergedaald is; zo iemand van dit Brood eet, die zal in der eeuwigheid leven.

Het Brood dat Ik geven zal, is Mijn Vlees, hetwelk Ik geven zal voor het leven van de wereld.

Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden: tenzij dat gij het Vlees van de Zoon des Mensen eet, en Zijn Bloed drinkt, zo hebt gij geen leven in uzelf.

Die Mijn Vlees eet en Mijn Bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven, en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage; want Mijn Vlees is waarlijk spijs, en Mijn Bloed is waarlijk drank.

Die Mijn Vlees eet en Mijn Bloed drinkt, die blijft in Mij, en Ik in hem', (Johannes 6:27,32,33,35,41,47 tot 51,53 tot 56).

704. Dat onder het Vlees hier niet vlees noch onder het Bloed bloed verstaan wordt, maar onder beide in de natuurlijke zin het lijden aan het kruis, dat zij indachtig zouden zijn, kan eenieder, die uit de hemel verlicht is, in zichzelf gewaarworden.

Daarom zei de Heer, toen Hij dit Avondmaal van het laatste Joodse Pascha, en van het eerste christelijke Pasen instelde: 'Doet dit tot Mijn gedachtenis', (Lucas 22:19; 1 Corinthen 11:24,25).

Desgelijks, dat onder het Brood niet brood, noch onder de Wijn wijn verstaan wordt, maar in de natuurlijke zin hetzelfde betekent als onder het Vlees en het Bloed, namelijk Zijn lijden aan het kruis, want men leest: 'Jezus brak het brood en gaf het de discipelen, en zei: Dit is Mijn lichaam; en Hij nam de drinkbeker, en gaf hun die, zeggende: Dit is Mijn bloed', (Mattheüs 26; Marcus 14; Lucas 22).

Daarom ook noemde de Heer het lijden aan het kruis de drinkbeker, (Mattheüs 26:39,42,44; Marcus 14:36; Johannes 18:11).

705. Dat onder deze vier: Vlees, Bloed, Brood en Wijn, de geestelijke en hemelse dingen worden verstaan, die daarmee overeenstemmen, kan blijken uit de plaatsen in het Woord, waar zij genoemd worden.

Dat onder het Vlees in het Woord het geestelijke en het hemelse verstaan wordt, kan uit de volgende plaatsen daar blijken: 'Komt en vergadert u tot het Avondmaal van de grote God, opdat gij eet de vlezten der koningen, en de vlezten der oversten over duizend, en de vlezten der sterken, en de vlezten der paarden, en van degenen die daarop zitten, en de vlezten van alle vrijen en dienstknechten, en van de kleinen en van de groten', (Openbaring 19:17,18).

En bij Ezechiël: 'Vergadert u van rondom over Mijn Slachtoffer, dat Ik voor u offer, een groot Slachtoffer, op de bergen van Israël, opdat gij Vlees eet en Bloed drinkt; het vlees der sterken zult gij eten, en het Bloed van de vorsten van de aarde drinken; en gij zult het vette eten tot verzadiging toe, en Bloed drinken tot dronkenschap toe, van Mijn Slachtoffer; en gij zult verzadigd worden over Mijn tafel, met paard en wagen, met de sterke en met elke man des krijgs.

Aldus zal Ik Mijn heerlijkheid geven onder de natiën', (Ezechiël 39: 17 tot 21).

Wie ziet niet dat in deze plaatsen onder Vlees niet vlees wordt verstaan, noch onder Bloed bloed, maar de geestelijke en hemelse dingen die daarmee overeenstemmen? Wat zouden het anders zijn dan ijdele en zonderlinge uitdrukkingen, dat zij de vlezten zouden eten van koningen, oversten over duizend, sterken, paarden en degenen die daarop zitten; en dat zij aan de tafel verzadigd zouden worden met paard, wagen, met de sterke en elke man des krijgs; en dat zij drinken zouden het bloed der vorsten van de aarde en het bloed tot aan dronkenschap toe? Dat deze dingen worden gezegd met betrekking tot het Heilig Avondmaal van de Heer, is duidelijk, want het wordt genoemd 'het Avondmaal van de grote God', en ook 'het grote Slachtoffer'.

Daar alle geestelijke en hemelse dingen enig en alleen op het goede en het ware betrekking hebben, volgt hieruit, dat onder 'het Vlees' het goede van de naastenliefde wordt verstaan, en onder 'het Bloed' het ware van het geloof, en in de hoogste zin de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede van de Liefde, en ten aanzien van het Goddelijk Ware van de Wijsheid.

Het geestelijk goede wordt ook onder het Vlees verstaan door het volgende bij Ezechiël: 'Ik zal hun een hart geven en een nieuwe geest in het midden van u, en Ik zal het stenen hart wegnemen en hun een hart van vlees geven', (Ezechiël 11:19; 36:26).

Door het hart wordt in het Woord de liefde aangeduid, vandaar door het hart van vlees de liefde van het goede.

Dat onder Vlees en Bloed wordt verstaan het goede en het ware, beide geestelijk, blijkt bovendien nog duidelijker uit de betekenis van Brood en Wijn in hetgeen nu volgt, want de Heer zegt, dat 'Zijn Vlees het Brood is, en dat Zijn Bloed de Wijn is, die uit de beker werd gedronken'.

706. Onder het Bloed van de Heer wordt het Goddelijk Ware van Hem en van het Woord verstaan, dit komt omdat onder Zijn Vlees geestelijk het Goddelijk Goede van de Liefde wordt verstaan, en deze twee in de Heer verenigd zijn.

Het is bekend, dat de Heer het Woord is en er zijn twee dingen, waarop alle dingen van het Woord betrekking hebben: het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware.

Wanneer daarom het Woord voor de Heer wordt genomen, blijkt het duidelijk, dat deze twee onder Zijn Vlees en Bloed verstaan worden.

Dat onder het Bloed het Goddelijk Ware van de Heer of van het Woord verstaan wordt, blijkt uit verschillende plaatsen, zoals bijvoorbeeld, dat het Bloed, 'Bloed des Verbonds' genoemd werd; en het verbond is de verbinding, en deze geschiedt uit de Heer door middel van Zijn Goddelijk Ware, zoals bij Zacharia: 'Door het bloed uws verbond heb ik de gebondenen uit de kuil uitgelaten', (Zacharia 9:11); en bij Mozes: 'Nadat Mozes het Boek der wet voor de oren van het volk gelezen had, spregde hij de helft van het Bloed op het volk; en hij zei: ziet het Bloed des verbonds, hetwelk Jehovah met ulieden gemaakt heeft over al die woorden', (Exodus 24: 3 tot 8).

'En Jezus, de drinkbeker nemende, gaf hun die, zeggende: Dit is Mijn Bloed, dat van het Nieuwe Verbond', (Mattheüs 26:27,28; Marcus 14:24; Lucas 22:20).

Door het Bloed van het Nieuwe Verbond of van het Testament wordt niets anders aangeduid dan het Woord, dat het Verbond en het Testament wordt genoemd: het Oude en het Nieuwe, dus het Goddelijk Ware daarin.

Aangezien dit door het Bloed wordt aangeduid, gaf de Heer hun de wijn, zeggende: 'Dit is Mijn Bloed'; en de Wijn betekent het Goddelijk Ware.

Daarom wordt dit ook 'bloed der druiven' genoemd, (Genesis 49:11; Deuteronomium 32:14).

Dit blijkt verder nog helder uit de woorden van de Heer: 'Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden: tenzij dat gij het Vlees van de Zoon des mensen eet, en Zijn Bloed drinkt, zo hebt gij geen leven in uzelf; want Mijn Vlees is waarlijk Spijs, en Mijn Bloed is waarlijk Drank; die Mijn Vlees eet en Mijn Bloed drinkt, die blijft in Mij en Ik in hem', (Johannes 6:50 tot 58).

Dat onder Bloed hier het Goddelijk Ware van het Woord wordt verstaan, is duidelijk, want er wordt gezegd, dat wie het drinkt, het leven in zichzelf heeft en in de Heer blijft en de Heer in hem.

Dat het Goddelijk Ware dit bewerkt en een dienovereenkomstig leven, en dat het Heilig Avondmaal dit bevestigt, kan in de Kerk bekend zijn.

Aangezien het Bloed het Goddelijk Ware van de Heer betekent, dat ook het Goddelijk Ware van het Woord is, en dit het Oude en Nieuwe verbond en Testament zelf is, behoorde het bloed tot de allerheiligste uitbeeldende dingen van de Kerk bij de zonen Israëls, waarin alle en de afzonderlijke dingen overeenstemmingen waren van natuurlijke met geestelijke dingen.

Als voorbeeld het volgende, 'dat zij van het bloed van het paaslam nemen zouden, en het strijken op de zijposten en op de bovendeur van de huizen, opdat geen plaag over hen zou komen', (Exodus 12:7,13,22).

‘Dat het bloed van het brandoffer gesprengd zou worden op het altaar, aan zijn grondvesten, en op Aharon, op zijn zonen en op hun klederen’, (Exodus 29:12,16,20,21; Leviticus 1:5,11,15; 3:2,8,13; 4:25,30,34; 8:15,24; 17:6; Numeri 18:17; Deuteronomium 12:27).

En verder, ‘op de voorhang boven de ark, op het verzoendeksel aldaar, en op de hoornen van het reukaltaar’, (Leviticus 4:6,7,17,18; 16:12 tot 15).

Door het Bloed van het Lam wordt dit eveneens aangeduid in de Openbaring, ‘Dezen hebben hun lange klederen gewassen en hebben ze wit gemaakt in het Bloed van het Lam’, (Openbaring 7:14); en door het volgende daar, ‘Er werd krijg gevoerd in de hemel: Michaël en zijn engelen voerden krijg tegen de draak, en zij hebben hem overwonnen door het Bloed van het Lam, en door het woord van hun getuigenis’, (Openbaring 12:7,11).

Want het is ondenkbaar, dat Michaël en zijn engelen de draak door iets anders overwonnen hebben dan door het Goddelijk Ware van de Heer in het Woord, want de engelen in de hemel kunnen niet aan enig bloed denken, noch denken zij aan het lijden van de Heer, maar aan het Goddelijk Ware en aan Zijn opstanding.

Wanneer daarom de mens aan het Bloed van de Heer denkt, worden de engelen het Goddelijk Ware van Zijn Woord gewaar, en wanneer hij aan het lijden van de Heer denkt, worden zij Zijn verheerlijking gewaar, en dan alleen Zijn opstanding.

Dat dit zo is, werd mij door veel ondervinding te weten gegeven.

Dat het Bloed het Goddelijk Ware betekent, blijkt ook duidelijk uit het volgende bij David: ‘God zal de zielen van de geringen en de armen redden, hun bloed zal kostbaar zijn in Zijn ogen en zal leven, en Hij zal hun van het goud van Scheba geven’, (Psalm 72:13 tot 16).

Het bloed kostbaar in de ogen van God, staat voor het Goddelijk Ware bij hen; het goud van Scheba is de daaruit voortvloeiende wijsheid.

Bij Ezechiël: ‘Vergadert u tot het grote slachtoffer op de bergen Israëls, opdat gij Vlees eet en Bloed drinkt; het Bloed van de vorsten van de aarde zult gij drinken tot dronkenschap toe; also zal Ik Mijn heerlijkheid zetten onder de natiën’, (Ezechiël 39:17 tot 21).

Daar wordt gehandeld over de Kerk, welke de Heer bij de natiën zou instellen; dat hier onder het Bloed niet bloed kan worden verstaan, maar het ware vanuit het Woord bij hen, zie men hierboven.

707. Dat onder Brood hetzelfde wordt verstaan als onder Vlees, blijkt duidelijk uit de woorden van de Heer: ‘Jezus, het Brood nemende, brak het en gaf het, zeggende: Dit is Mijn Lichaam’, (Mattheüs 26; Marcus 14; Lucas 22), en verder: ‘Het Brood dat Ik u geven zal, is Mijn Vlees, hetwelk Ik geven zal voor het leven van de wereld’, (Johannes6:51).

En ook zegt Hij, ‘dat Hij het Brood des Levens is, en die van dit Brood eet, in der eeuwigheid leven zal’, (Johannes 6:48,51,58).

Dit is ook het Brood, dat verstaan wordt onder de slachtoffers, die Brood genoemd worden in de volgende plaatsen, ‘diezelven zal de priester aansteken op het altaar.

Brood des vuuroffers voor Jehovah’, (Leviticus 3:11,16); ‘De zonen van Aharon zullen hun God heilig zijn, en de naam van hun God zullen zij niet ontheiligen, want zij offeren de vuuroffers voor Jehovah, het Brood van hun God.

Gij zult Hem heiligen, omdat hij het Brood van uw God offert.

Een man van het zaad van Aharon, in wie een gebrek zal zijn, zal niet naderen om het Brood van Zijn God te offeren’, (Leviticus 21:6,8,17,21).

‘Gebied de zonen Israëls en zeg tot hen: Mijn offerande, Mijn Brood, tot vuuroffers des reuks der rust, zult gij waarnemen, om Mij te offeren op de gezette tijd’, (Numeri 28:2); ‘Wie het onreine aangeroerd zal hebben, zal van de geheiligde dingen niet eten, maar zal zijn vlees in water wassen, en daarna zal hij van de geheiligde dingen eten, want dit is zijn Brood’, (Leviticus 22:6,7).

Eten van de geheiligde dingen was eten van het vlees van de slachtoffers, dat hier ook Brood genoemd wordt; bovendien ook bij (Maleachi 1:7).

Met de bij de slachtoffers voorkomende spijsoffers, die uit meelbloem van tarwe waren, dus brood, werd ook niets anders aangeduid, (Leviticus 2:1 tot 11; 6:14 tot 21; 7:9 tot 13 en elders).

Ook niets anders met de broden op de tafel in de tabernakel, die de Broden der Aangezichten en Toonbroden werden genoemd, (Exodus 25:30; 40:23; Leviticus 24:5 tot 9).

Dat onder Brood niet het natuurlijke brood wordt verstaan, maar het hemelse brood, blijkt duidelijk uit het volgende, 'Niet door het brood alleen leeft de mens, maar door alles, wat uit de mond van Jehovah uitgaat, leeft de mens', (Deuteronomium 8:2,3); 'Ik zal een honger in het land zenden, niet een honger naar brood, noch dorst naar wateren, maar om te horen de woorden van Jehovah', (Amos 8:11).

Bovendien wordt onder brood alle spijs verstaan, (Leviticus 24:5 tot 9; Exodus 25:30; 40:23; Numeri 4:7; 1 Koningen 7:48).

Dat het ook de geestelijke spijs is, blijkt duidelijk uit deze woorden van de Heer: 'Werkt niet de spijs die vergaat, maar de spijs, die blijft tot in het eeuwige leven, welke de Zoon des Mensen ulieden geven zal', (Johannes 6:27).

708. Dat onder Wijn het soortgelijke wordt verstaan als onder Bloed, blijkt duidelijk uit de woorden van de Heer: 'Jezus nam de drinkbeker en zei: Dit is Mijn Bloed', (Mattheüs 26; Marcus 14; Lucas 22).

Voorts uit het volgende, 'Hij wast zijn kleeft in de wijn, en zijn mantel in het bloed der druiven', (Genesis 49:11); dit heeft op de Heer betrekking.

'Jehovah Zebaoth zal alle volken een maaltijd van vettigheden maken, een maaltijd van heffe [bezinksel] of van zoete wijn', (Jesaja 25:6).

Dit heeft betrekking op het sacrament van het Heilig Avondmaal, dat uit de Heer zou worden ingesteld.

Bij dezelfde: 'Alle gij dorstigen, gaat tot de wateren, en gij die geen zilver hebt, gaat, koopt en eet, en koopt zonder zilver wijn', (Jesaja 55:1).

'Onder het gewas des wijnstoks', dat zij nieuw drinken zouden in het hemelse Koninkrijk', (Mattheüs 26:29; Marcus 14:25; Lucas 22:17,18) wordt niets anders verstaan dan het ware van de Nieuwe Kerk en van de hemel.

Daarom wordt de Kerk op vele plaatsen in het Woord een wijngaard genoemd, zoals bij (Jesaja 5:1,2,4; Mattheüs 20:1 tot 13); en noemt de Heer Zichzelf 'de Ware Wijnstok', en de mensen die in Hem zijn opgenomen, 'de ranken', (Johannes 15:1,6); behalve in tal van andere plaatsen.

709. Hieruit kan nu blijken, wat onder het Vlees en Bloed en onder Brood en Wijn van de Heer, in de drievoudige zin wordt verstaan: de natuurlijke, de geestelijke en de hemelse zin.

Ieder met godsdienst vervuld mens in het christendom kan weten, en als hij het niet weet, kan hij het leren, dat er natuurlijk voedsel en geestelijk voedsel bestaat, en dat het natuurlijk voedsel voor het lichaam, maar het geestelijk voedsel voor de ziel is; want de Heer Jehovah zegt bij Mozes: 'Niet door brood alleen leeft de mens, maar door alles, wat uit de mond van Jehovah uitgaat, leeft de mens', (Deuteronomium 8:3).

Daar nu het lichaam sterft en de ziel na de dood leeft, volgt hieruit dat het geestelijk voedsel voor het eeuwig heil is.

Wie ziet hieruit niet, dat deze twee voedsels geenszins verward mogen worden; en dat het wanneer iemand ze verwacht, niet anders kan zijn dan dat hij zich over het Vlees en Bloed van de Heer en over het Brood en de Wijn louter natuurlijke en zinnelijke voorstellingen vormt, die stoffelijk, lichamenlijk

en vleeselijk zijn, en die de geestelijke voorstellingen ten aanzien van dit allerheiligste sacrament verstikken.

Indien iemand echter zo eenvoudig is, dat hij uit het verstand niet iets anders vermag te denken dan dat wat hij met het oog ziet, zo raad ik hem aan, dat hij, wanneer hij het Brood en de Wijn neemt, en dan het Vlees en het Bloed van de Heer hoort noemen, in zichzelf over het Heilig Avondmaal denkt, dat dit het allerheiligste van de eredienst is, en het lijden van Christus en Zijn Liefde voor het heil van de mens te gedenken, want Hij zegt: ‘Doet dit tot Mijn gedachtenis’, (Lucas 22:19); en ook: ‘De Zoon des Mensen is gekomen om Zijn ziel te geven tot een verlossing voor velen’, (Mattheüs 20:28; Marcus 10:45); ‘Ik stel Mijn ziel voor de schapen’, (Johannes 10:15,17; 15:13).

710. Dit kan ook door vergelijkingen worden toegelicht.

Wie gedenkt en bemint niet hem, die uit liefde voor zijn vaderland met de vijand tot de dood toe streed, om het van het juk van de onderdrukking te bevrijden? En wie gedenkt en bemint niet hem, die wanneer hij zijn medeburgers in uiterste nood en hun dood ten gevolge van de toenemende hongersnood voor ogen ziet, uit barmhartigheid al zijn zilver en goud uit zijn huis haalt en om niet uitdeelt? En wie gedenkt en bemint niet hem, die uit liefde en vriendschap het enige lam dat hij bezit, neemt en dit slacht en de gasten voorzet, enzovoort?

Vanuit deze dingen, indien zij verstaan zijn, kan begrepen worden dat het Heilig Avondmaal universeel en afzonderlijk alle dingen van de Kerk en alle dingen van de hemel bevat.

Wordt vervolgd.